

30 Μαΐου 2014

Παρουσίαση Βιβλίου πρεσβυτέρας Κυριακής Παρασκευά, φιλόλογο

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Παρουσίαση Βιβλίου

Κυριακής Παρασκευά «Ακούει κανείς;»

Λεμεσός 2014

Εκδόσεις Αριστοτέλους

Της Ζήνας Λυσάνδρου Παναγίδη

Φιλόλογου, MSc

Δοξολογώ κι ευγνωμονώ γι' άλλη μια φορά τον Θεό και Δημιουργό μας για την ευλογία που μου χάρισε να έχω στη ζωή μου ως πρότυπό μου την πολυαγαπημένη και σεβαστή μου φιλόλογο, την πρεσβυτέρα κ. Κυριακή Παρασκευά από το Λευκόνεικό μας.

Αναντίρρητα, η κ. Κυριακή Παρασκευά σαν άλλος Πυγμαλίων κατάφερε εξ απαλών

ονύχων να μας εμπνεύσει τον έρωτα του καλού. Ήταν η ζώσα παρουσία του πνευματικού ανθρώπου στη ζωή μας και πρότυπο δικό μου, αλλά πιστεύω και άλλων πολλών μαθητών της. Κάθε φορά που παρουσιάζει μια εκδήλωση στον Δήμο μας ή εκδίδει ένα νέο έργο, νιώθουμε ότι ανεβάζει τον πήχη πιο ψηλά για όλους μας.

Αυτό συμβαίνει σήμερα σε μένα, γιατί χθες βράδυ άρχισα να διαβάζω το νέο της βιβλίο που είχε γι' άλλη μια φορά την καλοσύνη να μας το στείλει και να μας το αφιερώσει οικογενειακώς με πολλή αγάπη, όπως και τα προηγούμενά της: τις ποιητικές συλλογές «Ασάλευτα και πολυσάλευτα», (1982) «Γη μου πελαγινή»(2008) και το πεζό της: «Εκεί που χόρευε το φως»(2006) (Αφηγήματα-Διηγήματα).

Ο τίτλος του αρκετά εύγλωττος: «Ακούει κανείς;». Είναι ένα ευσύνοπτο βιβλίο, ογδόντα έξη μόλις σελίδων, πλαισιωμένο από ένα όμορφο λιτό εξώφυλλο σε μια απόχρωση του θαλασσιού χρώματος, όπου στο μπροστινό μέρος υπάρχει μια εξαίσια φωτογραφία μιας γλυκιάς ακρογιαλιάς με τρία ιστιοφόρα στην ποδιά της κυματόεσσας θάλασσας με το σκούρο μπλε της χρώμα που πάνω της ιριδίζουν οι ακτίνες του ήλιου που ξεγλυστρούν από το έρκος των σκούρων σύννεφων.

Το νέο βιβλίο της κ. Παρασκευά είναι συλλογή χρονογραφημάτων, γι' αυτό και παραθέτει στην αρχή του βιβλίου έναν ορισμό του χρονογραφήματος, καταφεύγοντας στην αυθεντία του μ. Ανδρέα Χριστοφίδη, φιλολόγου- λογοτέχνη, πρώην Υπουργού Παιδείας της Κύπρου, ο οποίος ανάμεσα σε άλλα αποφαίνεται:

«Μια ανάλαφρη στην επιφάνεια
αλλά βαθύτερη ουσιαστικά τομή
στην ψυχή του ανθρώπου».

Ακριβώς μια τομή στην ψυχή του ανθρώπου, του πιο όμορφου δημιουργήματος του Θεού, κάνει η κ. Παρασκευά στα εικοσιτέσσερα χρονογραφήματά της που διάβασα απνευστί ψες αργά το βράδυ και ξύπνησα σήμερα χαράματα και ρούφηξα το περιεχόμενό τους. Γι' αυτό και γράφω τούτες τις σκέψεις τούτο το όμορφο λιοπερίχυτο πρωινό που το γλυκαίνει πιο πολύ η συναισθηματική μου φόρτιση.

Με κάθε χρονογράφημά της η συγγραφέας υψώνει μια κραυγή διαμαρτυρίας για το άδικο που κυριαρχεί στον κόσμο. Γίνεται έτσι διαπρύσιος κήρυκας των ευγενέστερων ιδανικών του ανθρώπινου πνεύματος που κατάφορα παραβιάζονται σε όλο τον πλανήτη μας. Ακούει κανείς;

Το ερώτημα απευθύνεται στους ισχυρούς τούτου του κόσμου που κωφεύουν μπροστά στις οιμωγές του πόνου του αδυσώπητου που κατατρώει τις ψυχές και

τις ζωές των ανθρώπων αδιακρίτως χρώματος, φυλής ή θρησκείας. Όμως, «τη γνώμη των δυνατών ποιος θα μπορέσει την αλλάξει;» αφού «καθένας χωριστά ονειρεύεται και δεν ακούει τον βραχνά των άλλων;», κατά πως λέει κι ο ποιητής.

Αξίζει να τονιστεί ότι η κ. Παρασκευά με την ευαισθησία της που αγκαλιάζει όλο τον κόσμο, από την Ιαπωνία ως τη Σρι Λάνκα κι από την Παλαιστίνη, τον Λίβανο και την Αφρική, ως την Ελλάδα και την Κύπρο, ανασύρει στην επιφάνεια ιστορίες ανθρώπων που η μοίρα τούς έλαχε να ψηλαφήσουν και να νιώσουν στο πετσί τους την οργή της φύσης ή το τέρας των αδυναμιών που караδοκούν να ρουφήξουν το αδύναμο πλάσμα ή την πείνα, ή, κυρίως, τον πόλεμο. Και πάλι ο ποιητής Σεφέρης πολύ εύστοχα θα μας θυμίσει στο ποίημά του «Ο τελευταίος σταθμός»:

«Εύκολα τρίβεται ο άνθρωπος μες τους πολέμους.

Ο άνθρωπος είναι μαλακός, ένα δεμάτι χόρτο.».

Το πιο καταπληκτικό, όμως, για μένα, είναι ότι η κ. Παρασκευά στην ωριμότητά της, μας έδωσε με τη γραφίδα της κείμενα-διαμάντια που, μέσα στη λιτότητά τους, είναι κατάφορτα από μεγαλοσύνη και ανθρωπιά, που αποπνέουν αρχοντιά και μεγαλείο ψυχής, ασίγαστη πίστη στον Θεό, εμψυσούν την αγάπη για το μέτρο και την αρμονία, εμπνέουν την αγάπη για τη μάνα γη Μητρίδα μας.

Ομολογώ, παράλληλα, ότι με συνεπήρε η ευαισθησία της και με ταξίδεψε με τα φτερά του λυρισμού της στην κατεχόμενη γη μας, στο Λευκόνεικό μας, στο σπίτι της, όπου έκανε το προσκύνημα με τα εννέα εγγόνια της. Ταυτόχρονα, ένιωσα ότι μέσω της γραφίδας της μεταλαμπαδεύει τις αρετές της ψυχής της, τα πιστεύω της, τις αξίες που πρεσβεύει, ντυμένες με το πέπλο της αγάπης, της ευαισθησίας, της ανθρωπιάς και της καλοσύνης, δοσμένες σε μια πλούσια και πολύ εκφραστική γλώσσα.

Δεν θα κουραστώ να το επαναλαμβάνω ότι η φιλολογική της σκευή, εγκρατής της φιλολογίας ούσα, καθώς και η ουμανιστική της κουλτούρα, συνδυασμένη με τις θεολογικές της γνώσεις, της προσδίδουν μια μόρφωση μοναδική και αξεπέραστη, μόρφωση που εμείς οι μαθητές της δεν μπορούμε καν να φτάσουμε στις παρυφές της. Γι' αυτό υποκλινόμαστε μπροστά στο μεγαλείο της!

Ένα άλλο πολύ σημαντικό χαρακτηριστικό των χρονογραφημάτων της συγγραφέως είναι και η επιγραμματικότητα, η πυκνότητα των νοημάτων και ο υπαινικτικός λόγος. Στην ουσία, μέσα σε λίγες σελίδες, υπάρχουν συμπυκνωμένα πολλά νοήματα και εκπέμπει πολλαπλά μηνύματα με πολλούς αποδέκτες, όπως π.χ. το οικολογικό μήνυμα στο πρώτο χρονογράφημα «Είμαι ένα έλατο του Τάυγκετου», στο οποίο καταλήγει με πολλή φιλοσοφική διάθεση:

«Φοβάμαι, η μάνα φύση όλη θα εκδικηθεί.

Μ' ακούτε; Προλάβετε την εκδίκησή της».

Οφείλω να ομολογήσω ότι συγκλονίστηκα από το δεύτερο χρονογράφημα με το πεινασμένο της γης μαύρο παιδί, από τον ναρκομανή, την κοπέλα από τη Σρι Λάνκα, από τα θύματα του πολέμου στον Λίβανο και τη Λωρίδα της Γάζας, και από πολλές ιστορίες ακλόνητης πίστης στον Θεό!

Σταμάτησα με ευλάβεια στην ιστορία του βοσκού:

«Ο αγαθός τσοπάνης, ο παπάς με το τριμμένο ράσο, ο ανεξίκακος, δεν ήταν άλλος από τον «άγροικο», τον απλοϊκό άνθρωπο, που δεν έμαθε να διαβάζει και να γράφει καλά καλά, ήταν ο θεοδίδακτος άγιος της Κύπρου που καταντρόπιασε τον αιρεσιάρχη Άρειο, ήταν ο άγιος που ανέστησε προς ώρας τη νεκρή κόρη του, ήταν ο θαυματουργός άγιος Σπυρίδων, επίσκοπος Τριμυθούντος. Τι κι αν τον είπαν και ήταν «άγροικος;»

Είναι της Κύπρου το σεμνό και θείο βλάστημα!

Των ορθοδόξων όλων το καύχημα!»

Μέσα σ' αυτό το κομπολόι από δραματικές ιστορίες, να σου προβάλλει μπροστά μου και η ιστορία του αγαπημένου μας καθηγητή των Μαθηματικών, του Σωτήρη Μιχαήλ, αγνοούμενου από το 1974:

«Τον έστειλαν προς τον Άγιο Χρυσόστομο, το μοναστήρι στον Κουτσοβέντη. Καλά καλά ούτε στρατιωτικά ρούχα δεν είχαν να του δώσουν. Πήγε με το γκρίζο παντελόνι και το γαλάζιο πουκάμισο. Πήγε με ψυχή!

Πήγε, αλλά δεν γύρισε ο Σωτήρης. Κάποιοι, λιγοστοί, που γύρισαν είπαν-δεν το' παν στη γυναίκα του-πως τον είδαν πληγωμένο να βογγάει στην άκρη του δρόμου, αβοήθητο, ύστερα από έναν ανελέητο φρικτό βομβαρδισμό. Τίποτε άλλο.»

Προχωρώντας, η συγγραφέας σταματά στους δεκατρείς ηρωομάρτυρες της φονικής έκρηξης στο Μαρί!

«Πήγα στο Μαρί. Πυρίκαυστο, αγνώριστο. Όλεθρος, συμφορά σαν αυτή που περιγράφεται στη Βίβλο.

Πήγα στο Μαρί.

..

Όλα έγιναν στάχτες.

Εδώ λες και ο χρόνος σταμάτησε στις 11 του Ιούλη του 1011.

Πού πήγαν οι μαχητές;

Πού πήγαν οι 13 ανυποχώρητοι;

Αλήθεια, πού οι 13 ηρωομάρτυρες;

Πήγα στο Μαρί. Εδώ σιωπή».

Το τελευταίο χρονογράφημα τιτλοφορείται «Ψυχής άλγος», και περιγράφει την επίσκεψή της με τα παιδιά και τα εγγόνια της στο πατρικό της σπίτι στο

Λευκόνοικο και στις ερειπωμένες και βεβηλωμένες εκκλησιές μας. Μέσα από την οδύνη της ψυχής της ξεπηδά και η αδελφοσύνη, η κατανόηση για τον «άλλο», τον ξένο, τη γυναίκα που κατοικεί σήμερα στο σπίτι της, και δίνει ένα μάθημα ανθρωπιάς και χριστιανικής αγάπης:

«Προς τη έξοδο πλησίασα τη Φατμά και της είπα:

«Μακάρι ο Θεός να τα φέρει να ξαναπάς εσύ στο σπίτι σου κι εγώ στο δικό μου».

Σταύρωσα το ξωπόρτι του σπιτιού μου και μπήκα στο αυτοκίνητο».

Ανακεφαλαιώνοντας, η κ. Κυριακή Παρασκευά σε αυτή τη συλλογή των χρονογραφημάτων της με τίτλο «Ακούει κανείς;» καταθέτει τον σπαραγμό της ψυχής της για τα πάθια και τους καημούς του κόσμου. Καταφέρνει να μας συγκλονίσει με την καίρια γραφή της, τις επαναλήψεις, τον ρωμαλέο λόγο της, τον καθαρίο, τον διαυγή, όπως και με το αξιοπρεπές ύφος, την ευαισθησία, την ενσυναίσθηση, την ευγένεια που αποπνέουν τα γραφόμενά της, γιατί όλα τα βλέπει κάτω από το βλέμμα του Θεού.

Πιστεύω ακράδαντα ότι έχουμε μια μεγάλη λογοτέχνίδα στο Λευκόνοικό μας, σεμνή και ταπεινή, χωρίς βραβεία και επαίνους του κόσμου τούτου, και είναι τιμή μας που την είχαμε πνευματική μας μητέρα! Ο Θεός να της χαρίζει υγεία να χαρεί τα παιδιά και τα εγγόνια της και να μας δώσει κι άλλα αριστουργήματα!